

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1/2 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

Az algyógyi szanatórium.

— Irta: Szieberth Imre. —

Brassó, június 1.

A tüdővész elleni védekezés hazánkban eddig leginkább társadalmi uton elért eredményeket tud felmutatni s ezért különösen figyelemreméltó, midőn az első, tisztán az állam által létesített tüdőbeteg szanatórium megnyílik.

Igaz, hogy aránylag csak szűk körre szorítkozható ezen intézet működése, mert az állam mint munkaadó elsősorban a saját gyáraiban dolgozó munkások jóléte érdekében határozta el magát ezen szanatórium építésére, hogy a lehetőség szerint megmentse az életnek azokat, kiket a kohók és tűzhe-lyek mellett végzett fáradságos munkájuk közben és a bányák poros, fojtó levegőjében oly könnyen hatalmába kerít ez a pusztító betegség.

Az ezirányban néhány évvel ezelőtt végzett vizsgálat ugyanis megdöbbentő eredményt mutatott. Az állami vasgyáraknak akkori 12.717 munkása közül 4542 embert, vagyis a létszámnak több mint 12 százalékát tüdőbajossnak találták.

Minthogy a tapasztalat azt mutatta, hogy a tüdővésznek gyógyszerekkel való kezelése sikertelen és tartós javulást különösen az egészség-

ügyi szempontból kevésbé fegyelmezett munkásoknál csak szanatóriumi ápolás által lehet elérni, a pénzügy-miniszter megbízásából az állami vasgyárak igazgatósága Hunyad megyében Algyógy község határában építtetett 100 betegre berendezett szanatóriumot.

Erre a vidékre az a körülmény tette figyelmeztető az illetékes szakembereket, hogy hiteles adatok szerint itt a nép között alig találni tüdőbajos embert, amit azzal magyaráznak, hogy a klímája enyhe és nincsenek hirtelen hőmérséklet változások.

Számtól védett helyen, a Maros völgyére néző erdőborította hegyoldalon, a néhai gróf Kun Kocsárd-féle erdőből vásároltak meg 45 katasztrális holdat s ebben irtottak helyet a szanatóriumnak, melyhez Algyógy községből 6 kilométer hosszú szép serpentin-ut visz fel.

A főépület, eltérőleg az eddigi két magyarországi tüdőbeteg-szanatóriumtól, földszintes és pavillon rendszerben épült. A három pavillont csukott folyosók kötik össze s mindhárom épületet délfelől egy közös nyitott fekvőcsarnok egészíti ki. A két szélső pavillonban van 25—25 betegszoba két-két beteg részére berendezve, míg a középrészt az iroda, rendelőszoba, hydroterapia, társalgó, ebédlő, konyha és egyéb mellékhelyiségek foglalják el.

Teljesen különálló épületben, a fekvő csarnokkal szemben lakik az igazgató-főorvos, míg a segédorvos és a vöröskeresztbeli ápolónők és ápolók szobái a betegszobák között vannak elhelyezve.

Ugy a főzés, mint a főépület fűtése gőzzel történik, míg a világítást és erőátvitelt benzinmotorokkal hajtott villamosgépek látják el. A gép és kazánházon kívül még számottevőbb épület a kezelő-személyzet és cselédség lakóháza.

Vízszükségletét egy 160 méterrel magasabban fekvő hegyi forrásból kapja, honnan 4 kilométer hosszú föld alatti csővezetéken át vezetik a szanatórium mögötti hegyoldalba épített és várszerűleg kiképzett víztartányba. Ennek a beton víztartánynak a tetejét bástya futja körül, padokat helyeztek el rajta s gyönyörű kilátás nyílik róla a Maros völgyére, az erdélyi érchegységre és a havasokra.

A szanatóriumot élelmiszerrel az algyógyi állami székely földmives iskola látja el, honnan jégűtésre berendezett kocsikon szállítják fel az élelmicikkeket.

Az épületek tervei a budapesti államgépgyár építési ügyosztályában készültek s az építkezés vezetése is innen történt.

Mult vasárnap, e hó 24-én volt a megnyitás, melyre lement a pénzügy-

Verőfényes, mosolygó délután.

— Irta: Szilágyi Ferencz.

Az én anyám nem járt cifra ruhában
S kacsója se volt fehér, mint a hó:
Az én anyám kinn dolgozott a gyárban
s huszéves csak, de hervadt volt s fakó.

Bölcsőm nem ringott uri palotában,
Viskómk gond fészke volt és bánaté.
... Álmatlan jártunk kint az éjszakában,
Midőn a sors még azt is elvevé.

S hogy azután a gyár is, földig égve,
Nem adható munkát, se kenyeret,
Az én anyám megtört a szenvedésbe,
Küzdött, nyomorgott és ... éhen vészett.

*

S itt járok most az élet piacán
Verőfényes, mosolygó délután.
Nyüzsgő tömeg ... boldogság minden arcon,
Szerelmes párok suttogását hallok ...
Kart karba lépked ifju és leány
Verőfényes, mosolygó délután.

S e sok derű közt busan, halgatag,
Lehajtott fővel rovom utamat.
Forrhat körültem pompa, fény világa,
Nyomon kísért egy szürke asszony árnya ...
S csak én vagyok szomorú, halovány
Verőfényes, mosolygó délután.

Adalékok egy regényhez.

A „Brassói Lapok” eredeti tárcája.

— Irta: Radnóthy Dénes.

A regényeket sohasem azok írják, akik
átélték.

Három év óta van egy regényfárgyam,
átlag negyedévenként egyszer megfogadom,
hogy megírom és nem fogom megírni soha.
Az ember nem szívesen beszél regényes bő-
beszédűséggel saját élményeiről, én tehát
megelégszem az átélés gyönyörűségével és
fájdalmaival, a megírás dicsőségét átengedni
másnak. Én átadom az adatokat a nyílt és
titkos regényíróknak, használják fel tetszésük
szerint.

A regény ott kezdődik, ahol eddig

még regény nem kezdődött: a tánciskolá-
ban. Hősei kezdetben egy tánciskolás leány
és egy tánciskolás ifju. A leány táncolt és
mosolygott, az ifju csak nézte és elszorult a
szíve, sirt. Már akkor megérezte, hogy az
az érzés, mely őt, a gyermeket a leányhoz,
a másik gyermekhez vonzza, sohasem lehet
édes valóság. (A regényíró itt írjon hosszú
és érzelmes elmélkedést egyrészt a szere-
lemről, mint olyanról, másrészt arról, hogy
ebben a szomorú világban hány szív ég
egymás mellett, anélkül, hogy lángjuk egy-
másért loboghatna és tűzében találkozhat-
nának.)

Azután multak az évek, a csitri leány-
ból ragyogó, hódító szépség lett, az ifju is
megnőtt, de arra volt kárhoztatva, hogy
majd késő öregségére is ifju és bolond le-
gyen. A szíve tele volt ábrándokkal, vágyak-
kal és reményekkel, azt hitte, övé a világ,
melyet vidámnak, kacagónak, bolondnak lá-
tott. És nézte a leányt, a boldogság remény-
ségével, és a leány nézte őt a női hiuság
öntudatával és megvetésével.

Transsylvania étterem. Kávéház.

(Kőbányai részvénytársaság).

Rezső-körut.

Naponta hangverseny.

Elegánsan berendezve és minden kényelemmel ellátva. Valódi szőkeverősi és bolkácsi bohók. — Asztaltársaságok, bankettek
és lakodalmak részére alkalmas helyiségek. Jó s izletes ételekről gondoskodik Lugosi Jenő! Figyelem! Kiszolgálás.

miniszter képviselőjében Popovics Sándor dr. államtitkár és melyhez hivatalosak voltak az állami gyárak küldöttei, a hazai tuberkulózis elleni mozgalom vezető emberei és úgy a megye, mint a környék notabilitásai.

Azóta már utban vannak az ország különböző részein fekvő állami gyárakból a kijelölt betegek is, hogy 3—4 hónapot ott töltve, gyógyulást találjanak az emberszeretet alkotta intézetben.

Budapest, június 1.

A képviselőházból. A ház mai ülésén Justh Gyula elnököl. Gróf Apponyi Albert beterjesztette az ingyenes népoktatásról és a gazdasági ismétlőiskolákról szóló törvényjavaslatokat. Jelentéskelenebb bizottsági javaslatok beterjesztése után a ház rátért az appropriációs javaslat részletes tárgyalására. Holló Lajos hosszabb beszédet tartott a javaslat mellett, annak előnyeit fejtegetve. Azután a büntető perrendtartásról szóló javaslatot tárgyalták. A javaslatához Kelemen Samu szól hozzá. Az ülés valamivel 2 óra előtt végződött.

Az alispán első fél éves jelentése

(A folyó hó 30-iki, szombati vármegyei közgyűlés napirendjéhez.)

Szükségesnek találok a vármegye belső gazdasági viszonyait illetőleg megemlíteni, hogy a vm. szükségletek szállításának biztosítása az 1907. év október hó 1-én érvénybe lépett és a nyilvános árlejtések tárgyában kiadott miniszteri szabályrendeletnek alapján keresztül vitetett.

A csekély számú árverező közül az 1908. évre szükségelt tűzifa szállításával Rab Sándor zajzoni vállalkozó bizatott meg. Egy öl tűzelőfának ára 31 koronában állapítatott meg, míg a tavaly a vármegye ugyanezen vállalkozónak csupán 25 korona 50 fillért fizetett. A hivatalsszolgák ruházatának szállítását ezuttal is az eddigi szállító, Antal Ézsaiás helybeli szabómester nyerte el. A csapátkórkáz területéről a szemét kihordásával Kimm Károly vállalkozó bizatott meg. A megtartott árlejtés dacára itten is jelenté-

keny áremelkedés állott elő, mivel a szemét elfuvarozása tavaly 140 koronába került, az idén azonban 250 korona kiadást fog okozni.

A vármegye központi választmánya ez évben ép úgy mint tavaly pontosan és lelkiismeretesen dolgozott. A törvényben meghatározott időpontokat pontosan betartotta.

Az összes vízi ügyek már 1889. óta a jelenlegi előadóm által nagy odaadással és ritka ügybuzgalommal láttak el.

Már több, mint 20 éve van érvényben a vízjogi törvény. Az ezen időszakban szerzett tapasztalatok nyilvánvalóvá tették, hogy a törvény — eltekintve a drága és nehézkes eljárástól és más kiegészítésre és módosításra szoruló intézkedésekre, nagyjában még is megfelel a netalán felmerülő kétségeket a már százakramenő elvi határozatok teljesen eloszlatják. A legújabbban is szőnyegen lévő eziránti törvényjavaslatban a magas kormány a vízi erők ipari értékesítésére, azoknak üzemi célokra való jobb és nagyobb mérvű felhasználására biztos alapot nyújtani akar. A költséges és hosszadalmas eljárás egyszerűbbé és olcsóbbá tétele iránt is kiadott egy földm. min. rendelet is az u. n. bolgár kerekék engedélyezését is nagyon megkönnyítette. De sajnos a m. kir. kulturmérnöki hivatal, mint szakértő hatóság a legcsekélyebb vízhasználatoknál is kiméretlenül kéri az engedélyezés alapjául veendő terveknek okleveles mérnök által leendő elkészíttetését, úgy hogy az említett miniszteri rendeletek vármegyénkben egyáltalában még alkalmazhatók nem voltak, a kisebb jelentőségű vízmunkálatok kérelmezőinek pedig szándékukról le kellett mondaniok, miután a műszaki tervek költségei az egész vizimű értékét nem ütötték volna meg, magán tervezésekkel is foglalkozó okleveles mérnök hiányában eddig megfelelő tervek csak nagy nehézségekkel voltak az érdekelt vizimű tulajdonosok által beszerezhetők. E tekintetben örvendetes fordulat állott be a múlt évben, amennyiben t. i. Balás Ernő, volt kir. kulturmérnök egy önálló mérnöki irodát nyitott.

A múlt év a várost illetőleg a csatornázás jegyében állott. A rendkívül sok időt igénybe vett tervezés és engedélyezés sikeres befejeztével az 1907. évben azon szerencsés helyzetben volt a város, hogy képv-

selete által a nagy költségbe kerülő csatornázás, kivételre gondolhatott és a pénzügyi műveletet megszavazhatta. A munkálatok a kissebesi granit kőbánya r. t.-nakkiadattak és nevezett vállalat csakhamar munkához is fogott, úgy hogy még a tavaly a városi külterületen tervezett ürlepesztő medence és az ahoz vezető csatornahálózat egészen az ó-brassói laktanyáig ki is építettett. Azóta a munkálatok majdnem szakadatlanul folynak.

Fontosabb vízhasználatok közül a volt kányi magas nyomású ivó vízvezeték engedélyeztetett és részben már ki is építettett. A városi ivó vízvezeték kibővítése pedig szintén letárgyalatott.

Június hóban a nagy szénaréten, vagyis a városivízrendezés I. és II. csatorna rendszernél az Olts csoportban érdekelt birtokosság közgyűlése egy a vízjogi törvényen alapuló vízhasználati társulattá alakult. Alapszabályai, melyek a földmiv. min. urhoz felterjesztettek, ugyan még jóváhagyva nem lettek, de azért a társulat létrejövele biztosítottak tekinthető.

A prázsmári határ tagosítással kapcsolatban tervezett és ideiglenes engedélyek alapján már nagy részt keresztül is vitt víz lecsapolási munkálatok egy további része foganatosított 1907. évben is. A már végrehajtott munkák 197.557 m³ földmozgósítással. 49.693 fm. összes hosszban mint egy 106.000 kor. költségbe kerültek. A még végre nem hajtott munkák 137.376.5 m³ földmozgósítás és 50 fill. egység ár mellett számítása még mintegy 68.688 kor. 25 fillérbe fognak kerülni.

Szentpéteren hasonlóképen ideiglenes engedély alapján foganatosítottak a legfontosabb vízrendezési munkálatok.

Még hátra van a szászhermányi és keresztényfalvi vízlecsapolás. Utóbb említett község határában szintén már végeztetett munka. Az újárok (műcsatornák) fennálló vízhasználatok rendezése is az égető vízjogi kérdések közé tartozott. Még 1906-ban letárgyalattak az összes vízművek joggyakorlata és különösen a Volkányközség határában fekvő, és rozoga állapota miatt ismételt panasz tárgyává tett közös vízkiviteli mű. Ugy a közös művek és csatorna szakaszok, mint a hozzájárulási arány kérdésében nehézségek, Földvár községet kivéve, mely ezen kérdésnél egyelőre ki is kapcsoltatott, nem

— Szegény bolond — gondolta magában a leány — és tengerszemében megcsillant a könny. Mert jó leány volt és egyes meg gondolatlan pillanataiban elérzékenyedett. A (regényíró itt előveheti tollas ecsetjét és megkapó jellemfestést írhat a gyönyörű, külsőre hideg, de belsőre érző leányról.)

Eddig tehát már eljutottunk a regényvázlatban, adva van egy ifju, aki halálosan szerelmes és egy leány, aki nem szerelmes, vagy legalább is titkolja szelmét. Ezzel a körülménnyel jó magam sem vagyok egészen tisztában: a nyílt hidegség vagy a titkos melegség fűdi e a valóságot, mindmáig titok nekem is, ez irányban tehát legnagyobb sajnálatomra nem adhatok utmutatást a regényírónak. Képzelve el egyelőre tetszése szerint.

Egy szép napon azután — ez még a regénytörödékekben is szokás, — fordulat állt be. Májusban történt, mert minden szerelmes eset májusban történik, akárhogyan is tiltakoznak a napsugaras és bimbonyító szerelmi beavatkozás ellen a modern

poéták, tehát májusban történt, hogy két érző szív összedobbant, két égő szempár összevillant, két érző lélek egybeforr és két ajakról egyszerre röppent el a legédesebb szerelmi vallomás.

A regényíró most biztosan nevet, ki nevet engem, aki azt hiszem, hogy ez a kis szürke történet regénytárgy. Hát téved, kedves regényíró, ez még nem minden. Ezt epizódnak nevezik a poétikában és ez a kis epizód csak átmenet a regény kavésbé komoly részéből a komoly történetbe.

A hideg csoda tehát engedett, a legnagyobb ur, a szerelem győzedelmeskedett rajta. A két ifju szerette egymást és boldog volt.

Az igazi fordulat csak ezután következik. Két év múlva a vallomás után a leány férjhez ment. Egy kefégyáros vagy egy petroleumkirály vette-e el, egyre megy, a szomorú tény, hogy férjhez ment. A leányok, akik regényeket olvasnak, ilyenkor sirni szoktak, megsiratják a szegény ifjut, aki hiába szeretett. Mert az igazi szerelem csak házassággal végződhetik, azt vallják azok,

akik még nem ismerik a rózsaláncokat. Akik már ismerik, homlokegyenest ellenkező nézetben vannak.

Ez a szerelem, mely a tánciskolában kezdődött, nem ért véget az oltárnál, melyhez a leányt egy kefégyáros vezette. Az ifju ott volt az esküvőn és — nem sirt. Örült az örülőkkel. A leány nem sirt. Olyan könnyűen állt az oltár előtt, mintha más lett volna a menyasszony.

Ezek a pontok a házasság első heteit jelentik. A következő hetekben az asszony boldogan gondolt vissza első vallomására. Érezte, hogy a házasság szabaddá tette és érezte, hogy boldog lesz.

És az ifju ugyanezt érezte.

(A regényíró fantáziája most már szabadon csaponghat. Gondolhat, amit akar és írhat tetszése szerint. Adaléknak, azt hiszem, ennyi is elég.)

Morál: a szerelem a házassággal végződik, vagy a házassággal — kezdődik.

merültek fel, úgy hogy a helybeli kultur-mérnöki hivatal előterjesztései alapján a vonatkozó véghatározatok mind még november havában ki is adtak s mivel felebbezés azok ellen, nem érkezett be, jogerőre is emelkedtek. Ezzel az érdekeltségnek egy rég várt óhaja teljesül és előreláthatólag minden érdekeltnak teljes megelégedésére.

A Garcsin-patakon és annak ágát képező Dirba csatornán főnálló vízhasználati jogosítványok gyakorlata rendezése iránt is folyamatba lett téve az eljárás, de itt a tervek elkészítésére bekövetelt előlegek kérdésében nehézségek merültek fel, miért is az ügy eldöntése végett földmiv. minister urhoz felterjesztést intéztem.

A rozsnyói közös üzemcsatornán létező régi és új vízhasználatok rendezése is folyamatba van téve.

Már a felsoroltakból is kivehető, hogy a közgazdaság ezen fontos terén is haladunk.

A vízjogi bejelentésekről vezetett nyilvántartás szerint 1907. végéig összesen 492 önálló vízhasználat volt bejegyezve. Ezekből azonban 185 ügy apadásbáhozandó, mivel ezek más-más előforduló vízjogokkal azonosok, illetve megszűntnek nyilvánítottak, vagy visszautasítottak. A még fennmaradó vízhasználatok közül a nagyobb rész régi jogon fenálló, igazolt és a vízi könyvbe is bevezetett vízümü szerepel, ujonnan engedélyezett vízhasználat is igen jelentékeny számban szerepel. A joggyakorlat szabályoztatott a tömösi és újárkon főnálló vízhasználatoknál, folyamatba van téve az eljárás a már említett vízfolyásokon főnálló vízhasználatoknál.

Hatóságilag felülvizsgálva lett eddig 68 vízümü. A megszűntnek nyilvánított vízhasználatoknál a bejelentés tárgyát nem képezett vízhasználatok és az ó-brassói kertöntöző vízhasználatok nagyszámmal (24) vannak képviselve. Az illető zöldség kerti tulajdonosok annak idején a vízjogi hatóság részéről tervbeszerzésre és ennek alapján engedélyezésre nyújtott alkalmat fel nem használták, úgy hogy az összes öntöző használatok végérvényesen belettek szüntetve.

(Folyt. köv.)

A nemzeti kultúra terjesztése.

Brassó, június 1.

Tagadhatatlan, hogy a közélet bármely terére esik is tekintetünk, mindenütt és első sorban a közművelődés és vele együtt a közérkölciség emelése ötlük szemünkbe. Nem is említve, hogy a nyugat európai művelődés körében népességünk már az analfabéták nagy száma miatt sem foglal el megfelelő helyet, köztudomásu, hogy a gazdasági válság, mely előtt az ország áll csak szakszertű képzettség és készség segítségével küzdhető le, Szembeötlő továbbá, hogy társadalmunk széttagoaltságában, ahol egyrészt felekezeti, másrészt nemzetiségi balítélet és félreértés állják útját a nemzeti egység kialakulásának, — amely felé történetünk és hagyományunk egész szent öröksége utal, — nincs más segítségünk, mint az értelmi felvilágosodás terjesztése, az erkölcsi emelkedettség általánosítása. Mindez azonban pusztán az iskola keretén belül nemcsak lassan elérlelődhethet, hanem azonfelül magának az iskolának a társas életben elfoglalt kisebbszerű és függő helyzeténél fogva teljességé-

ben egyáltalán meg sem valósítható. Csak akkor, ha a művelő, oktató munkásság a felnőttek szükségleteit is kellő figyelemben részesíti és okos belátással ki tudja elégíteni — remélhetjük, hogy közéletünk válságaiban nemzetünk minden tagja tudatos módon teljesíti feladatait.

Az iskoláztatás általánosítása mellett tehát sürgősen gondoskodnunk kell egyfelől mindazoknak a felnőtteknek oktatásáról, kik közállapotaink, vagy egyéni helyzetük miatt oktatásban nem részesülhettek, másfelől pedig mindazokat, akik köziskoláinkból alig hozhattak kellő ismeretet a haladó élet problémáihoz — el kell látnunk kellő segédessz-közökkel tanultság, készség dolgában, hogy elbirják a versenyt nemcsak műveltebb polgártársainkkal szemben, hanem ezekkel együtt munkálkodva, megállhassanak a népek gazdasági, szellemi versengésének áradatában.

A közműveltség emelése és terjedése fogja megoldani vagy legalább is nagymértékben elősegíteni megoldását annak a két olykor ellentétes mozgalomnak kérdéseit is, melyek mint szociális és nemzetiségi törekvések gyakran felforgató és romboló hatással fenyegetik közéletünk nyugalmas fejlődését. A helyes nemzeti politika csakis az olyan kulturpolitika lehet, mely a lakosság összes rétegeiben bizonyos művelődési közösséget biztosít. Ennek a kulturpolitikának természetes alapja az örökség, mely a magyarságra bizta a vezetés és irányítás tisztjét.

A nemzeti kultúra fejlesztése a közoktatásügyi kormány célja. Ezért a közművelődés ápolásában figyelmét az iskolán kívüli közoktatás kérdéseire is kiterjeszti és lehetőleg tudatos irányítással megalkossa a nemzeti kulturpolitika legszükségesebb szerveit. E célra két feltételt kell számba venni. Az első az, hogy az iskolán kívül eső közoktatás szorosan gyakorlati legyen, a másik pedig, hogy tényleg az egész országot behálózza az ily értelmű oktatás szervezete és erős vidéki, kulturális gócpontokat alakítson.

Gondoskodva azonban arról, hogy a nép széles és minden rétege a műveltség és művelődés áldásában és hatalmában részesüljön és megnyervén mindenkit, — aki tanulni akar és tud — a művelődés számára, nem szabad megfeledkezni arról, hogy minden műveltség felülről jön. Az önálló kutatás magaslatain tehát minél több szellemi kincset kell összegyűjtenünk, mert ez adja meg a társadalomnak az igazi értéket és az igazi erőt és termékenységi meg erkölcsi és szellemi tekintetben a népet.

M. v.

HIREK.

Brassó, június 1.

Tanulságok.

A dánosi rablógyilkosság utolsó felvonását a napokban befejezték. A bíróság ki-mondotta az ítéletet és a kíváncsi publikum, mely most is cirkuszi játékokat kíván, csalódottan hagyta el a vármegyeház közgyűlési termét. Halálbüntetést kívántak és csak életfogytiglani fegyházat kaptak a gyilkosok. Ezzel le volna tárgyalva a szenzációs per, ami ezután következik, arról már lehet mondani, hogy „cirkusz”, mert a kíváncsi tömeg többé nem fog benne gyönyörködhetni.

A dánosi rablógyilkosság, mely felszínre vette a cigányügy kérdését, a tárgyalás

utolsó mozzanatával e kérdésnek a rendezése is dugába dől. A cigány-ügy végleges rendezését nem tartják valami komoly, fontos dolognak. A képviselőházban, hol bármilyen csekélységek miatt interpellálnak, vitatkoznak és óráig tartó beszédeket tartanak, a cigány-ügy rendezését még meg sem peditették. A honatyáknak más dolguk van, mint a cigányok bajaival, a cigányokkal törődni.

Egyes közjogi frázisok sokkal komolyabb tartalmuak ott fenn, mint egy szociális kérdésnek felszínre vetése. A cigány-ügy rendezése elaludt, mint elaludt az a nagy szenzáció, mely a rablógyilkosság nyomán fakadt.

Pedig tán nem oly egyszerű dolog a cigány kérdés. Rónai Kamil elnök kijelentése, hogy minden cigány bűnös, most is áll s midőn a bíróság a halálítélet helyébe a fegyházbüntetést szabta a vádlottakra, ez egyszersmind szörnyű elítélése a társadalomnak, az államnak, mert a bíróság azon álláspontra helyezkedett, hogy nem is annyira bűnös a cigány mint az állam, a társadalom, mely menhelyet nyújt egy fegyelmezetlen, vad, civilizálatlan népnek, mely nem törődik egy csordával, hanem engedik őket szabadon járni, kelni, garázdálkodni.

Tehát nem a cigányok bűnösök, hanem az állam. A cigány csak él megengedett jogával és a szerint cselekszik, mint azt vad természete, nomád életmódja megkívánja.

Lop, rabol, gyilkol, ez benne van véreben, minden cigány képes erre, egyetlenegy sem törődik a halálos ítélettel, a fegyházzal s midőn a szörnyű gonosztetteket végrehajtja, nem lebeg előtte azon gondolat hogy őt is akasztani fogják, nem tudja, hogy bünt követ el, hanem rabol és gyilkol ép oly nyugodt lelkiismerettel, mint szánt-vet a békés természetű gazda.

A rablók, gyilkosok, tolvajok pedig köztünk élnek, köztünk mozognak s mi nem védekezünk ellentük, egy civilizáltnak nevezett államban van 10 ezer család, mely rablásból, gyilkolásból él és mi büszkén verjük a mellünket és azt mondjuk, civilizált állam vagyunk.

Ez azonban nem tartozik ide.

A dánosi rablógyilkosság utolsó felvonása bevégeződött s most várjuk nyugodt lélekkel az új előadást, melyen talán oly ítéletet fogunk hallani, hogy 20—30 cigányt fognak akasztani. Talán nem is fog soká késni az új előadás.

Telefontudósításunk

lapunk mai számából a brassó—budapesti vonalon beállott telefon-vonal zavar következtében kimaradt.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Dózsa János ipari szakiskolai igazgatót kinevezte miniszteri biztossá a brassói női kereskedelmi tanfolyam záróvizsgálataihoz.

Halálozás. Tariler Henrik államépítészeti kir. főmérnök vasárnap váratlanul meghalt. A rokonszenves, munkáséletű érdemes férfiú halála városszerte nagy részvétet keltett.

Áthelyezések a honvédségnél. Rátky és salamonfai Rátky Sándor 1. oszt. százados a brassói 24. gyalogezredtől az eszéki 28. h. gy. e.-hez; Árkán Mihály főhadnagy-kezelőtiszt a brassói 24. h. gy. e.-től a nagyváradi 4. h. gy. e.-hez és

Ocsódál Károly főhadnagy-kezelőtiszt a pécsi 19. h. gy. e.-től a brassói 24. h. gy. e.-hez helyezték át.

Esküvő. Molnár Géza, a Magyar Általános Hitelbank brassói fiókjának tisztviselője f. hó 14-én délután 2 órakor tartja esküvőjét a kassai izraelita templomban Siegelmann Dávid kassai nagykereskedő bájos leányával, Ilonkával.

Magyar név. Kiskoru Kohn József hosszufalusi illetőségű budapesti lakos család névének Kozmára kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

A Szanatorium-egyesület köréből. A Szanatorium-egyesület brassói bizottsága május hó folyamán is folytatta zajtalanul áldásos tevékenységét. Számos tüdőgümőkóros beteget segélyezett pénzzel, élelmi szerekkel és egyéb szükségletekkel. Az egyesület valóban méltó a legintenzívebb pártolásra. Egyben megemlíti, hogy az országos egyesület június 14-én tartja évi közgyűlését Budapesten, a Váci-utcai városháza nagytermében. A közgyűlésre felutazó tagok oda és vissza szóló 8 napi érvényességgel bíró, féláru vasuti jegy váltására jogosító igazolványt kapnak. Az ügy iránt érdeklődők szíveskedjenek a brassói bizottság elnökségéhez fordulni közelebbi felvilágosítás végett.

Megüresedett városi mérnöki állás. Haner János városi mérnök állásáról leköszönvén, egy városi mérnöki állásra legközelebb pályázat hirdetik.

A gyermeknap. A gyermekvédő liga helyi bizottságának vezetősége ezúton is kéri mindazon hölgyeket, akik a gyermeknapon az urnáknál felállítandó díszóri tiszt elvállalására írásbelileg megkerestettek, hogy szíves határozatukat a szerep vállalását, illetve nem vállalását illetőleg e hó 4-éig beárólág a bizottság titkárával tudassák.

A megyei tisztviselők nyugdíj-alapjának államosítása érdekében ma egyszerre két vármegye, Szepes és Győr küldötték meg a kormányhoz intézett felirataikat pártolás, illetve hasonló határozat kimondása céljából Brassó vármegye törvényhatóságának. Aki tisztában van a megyei tisztviselők aránylag nyomoruságos nyugdíj viszonyaival, az bizonyára örvendetesnek tartaná, ha Brassó vármegye törvényhatósága is részt venne nevezett két vármegyének az ezen kérdés megoldását szorgalmazó uttörő akciójában.

Az Erdélyi Kárpát Egylet kirándulásainak napirendje a következőképpen állapított meg: jun. 7, 8, 9 alkalmi kirándulások az Erdélyi Múzeum E. brassói vándorgyűlése alkalmából; június 21. Nagykőhavasra; június 28. Krizbai várhegyre; július 5. Tusnádra és a Szent Anna tóhoz; július 12. Feketealomra; július 18. Gyulafehérvárra; július 26. A magas Rongra; augusztus 1. 2. A gyilkos tóhoz; augusztus 15. 16. A Bucsecsre; augusztus 23. Töröcsvárra; augusztus 30. Nagykirálykőre; szeptember 6. Tömösre; szeptember 13. Cenkre; szeptember 20. Keresztényhavasra; szeptember 27. Az Öderwegen át Rozsnyóra; október 4. Nagykőhavasra.

Osztályvizsga a kereskedelmi iskolában. A múlt héten végződtek a helybeli kereskedelmi iskolában az osztályvizsgálatok. A vizsgálatra bocsájtott 37 tanuló közül 32 sikeresen tette le a vizsgát. Az írásbeli vizsgálatok ma kezdődtek meg és a hét végén végződnek. A szóbeli vizsgálatok e hó 16-án és 17-én lesznek.

Haroszerű lövészet fog tartatni a Pojánán és pedig folyó évi június hó 25-én, 26. és 27-én. Jelzett napokon a Pojánán való tartózkodás szigorúan tiltva van.

Hivatalos órák a városi tanácsnál. A városi tanács összes hivatalaiban június 1-től szeptember 30-ig a hivatalos órák reggel 7 órától déli 1 óráig tartatnak.

Leszurta a haragosát. Régóta haragosai voltak egymásnak Román Béla mozdonyvezető és Stürtzer József hivataloszlaga Vasut-utca 43. szám alatti lakosok. Csaknem minden nap összeszólalkoztak valami fölött sőt egy polgári pörük már hosszabb idő óta vajudik. Ma délután 2 óra tájban azután talán végzetesnek is nevezhető találkozásuk volt, amelynek a csattanóját Stürtzer adta meg, aki haragosának markolatig döfte kését a hasába és ezen feltétlenül súlyos következményű szuráson kívül még több helyen összeszurkálta a mozdonyvezetőt, akinek az első segélyt dr. Kecskeméthy Zsigmond nyújtotta. Stürtzer a rendőrségen azt vallotta ma délután, hogy Román Béla, a megszurkált mozdonyvezető előbb őt arcul ütötte, s ő csak — ittas állapotban lévén, — azután esett neki késével Románra.

Az EMKE közgyűlése. (Kolozsvár, május 30.) Az Emke pünkösdi másodnapján tartja Marosújvárott közgyűlését a királyi koronázási ünnepével kapcsolatban. Részvételüket bejelentették: Beldi Akos gr. elnök, Zeyk Dániel alelnök, Kenessey Béla ref. püspök, Rákosi Jenő, az Emke tiszteletbeli tagja, Kemény Árpád báró főispán, a tudományos Akadémia képviselőjében Szadeczky Lajos dr., a EMKE, több országgyűlési képviselő, földbirtokos és fiókválasztmányok. A közgyűlésen kimondják, hogy a jövő évben az EMKE 25 éves jubileumát közművelődési kongresszussal kapcsolatban Kolozsvárott tartják és az alakulóban levő országos közművelődési tanács létrejövele következtében az EMKE eddigi működési irányának megváltoztatását. Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester az EMKE-hez intézett hazafias levélben vette tudomásul a jubileumot és a kongresszus Kolozsvárott való megtartását.

Emlékmű-leleplezés Pécsen. Pécsről táviratozzák a Brassói Lapoknak: Nagy ünnepségek között folyt le tegnap a Francia hadsereg pécsi emlékművének leleplezése. Az ünnepségeken résztvettek a francia és magyar kormány képviselői. Ott volt a képviselőház küldöttsége Rakowszky István alelnök vezetése alatt. Kossuth Ferencz sürgönyileg üdvözölte az ünneplőket és sajnálatát fejezte ki afelett, hogy az ünnepélyen meg nem jelenhetett. A Marseillaise hangjai mellett hullott le a lepel az emlékműről. Fontenay konzul felolvasta az időközben megbetegedett francia nagykövet beszédét, melyben többek közt hangoztatja azt a kedvező hatást, melyet a magyar és francia nemzetek e testvéri együttünneplése országszerte keltett. A leleplezési ünnepséget nagy banket követte. A pohárköszöntők során a budapesti francia konzul Ferencz Józsefre emelte poharát. Rakowszky István pedig Franciaországot élte és Fallierest mint annak képviselőjét. Az esetekről a legmelegebb hangon emlékezett meg Bolgár Ferencz honv. államtitkár, ki a franciák mai hadseregéről sem felejtett el legdicsebb elismerés hangján szólni; poharát a francia hadseregre ültette. Erre Fontenay a közös hadsereget és a honvédséget élte.

Késelés. A „szabad” vasárnapnak most is, mint rendesen megvan a maga áldozata. Tegnap délután ugyanis a zöldfához címzett vendéglőben valami kicsinyes össze-szólalkozásból kifolyólag Váradi József nap-számos egy bieskával úgy oldalba szurta Bence Péter munkástársát, hogy a szerencsétlen embert életveszélyes sérüléssel szállították a Korházba. Váradi Józsefet letartóztatták.

Az 1908—9. évi fegyver és vadászati adó. A városi adóhivatal közhírre teszi: a vadászati és adómenter fegyver tulajdonosai felszólítatnak, a városi-adóhivatalnál átveendő adóvallemási ívet helyesen kitölteni és azt legkésőbb f. évi június hó 30-áig ezen adóhivatalnál beadni.

Rasztocsnó község tűzkárosultjainak Brassó városa 10 koronát adományozott.

Megszüntetett körözés. A nagysebeni 2-ik számú gyalogezred parancsnoksága körlevélben tudatta az összes törvényhatóságokkal, hogy Creiczner Joachim katona szökevény ellen, aki önként jelentkezett, a körözést megszüntette.

Titokzatos szentek. Csikmegyének egyik falujából megindult egy hír, jár szájról-szájra, s így mi is megemlékezünk erről a mulatságos esetről, melyet azonban nagyon is kétkedve fogadunk. Egy asszonynak meghalt a férje. Alig telt el egy néhány nap, éjjel megjelent Jézus, Mária és Szent József, akik az asszonynak azt mondták, hogy a férje a pokolban szenved, de ők a mennyországba viszik, ha a pénzt oda adja nekik. A megrémült asszony ép az nap vitte megtakarított pénzét a takarékbba, de a szenteknek megígérte, hogy holnap jöjjenek újra el, mert a pénzt ki veszi a takarékból. Másnap az asszony elment a takarékbba, a pénztárnok azonban megkérdezte, hogy miért veszi ki oly hirtelen, mire az asszony elmondotta a dolgot. A pénztárnok jelentést tett a esendőrségnek, akik Jézust, Máriát és Szent Józsefet három férfi személyében el is fogták, éppen akkkor, amikor újra megjelenve, a pénzt átakarták venni az asszonytól.

Közöskonyha automobilal. A vidéken létesített közös konyha szövetkezetek közül a pécsi után legújabbban az aradi vált be, míg a többi csődöt mondott. A siker minden esetben a vezetőségtől függ és ahol az érti dolgát, ott nem is lehet baj. Ennek hiányában éppen most számol föl az eszéki közös konyha is 2000 korona fedezetlen deficittel. Aradon most jó eszme merült föl, mely alkalmas a közös konyha még nagyobb népszerűségére. Ugyanis a közöskonyhának eddig az a nagy hibájuk volt, hogy az ételek házhhoz szállításáról délben és este maguknak a tagoknak kellett gondoskodniok. Különösen baj ez azoknál a családoknál, melyek a közöskonyhától nagy távolságra laknak és akik így sokszor nagyon kihűlt ételeket, különösen hideg leveseket kapnak. A cseléd küldés különben is sok bajjal jár s ezért már régebb idő óta gondolkozik az aradi vezetőség azon, hogy lehetne a hiányokon segíteni. Eleinte úgy volt, hogy a mai konyhától távol, a város másik részén is felállítanak egy konyhát, miután azonban ennek keresztülvitele több akadályba ütközik, most más tervet gondolt ki a vezetőség. Elhatározták, hogy a közöskonyha számára egy teherhordó automobilt szereznek be és ezen a motorgépen szállítják a tagok lakására az ételeket. Ez természetesen nagyon

meggyorsítaná az ételhordást és még egy nevezetes előnnyel járna. Az automobilt ugyanis könnyű felszerelni egy melegítő készülékkel, amely — különösen hidegebb időben — megakadályozná a levelek és általában az étel kihűlését. Ezt a praktikus és a tagok számára nagy előnnyel járó tervet úgy szándékoznak keresztülvinni, hogy minden egyes tagtól hónaponként 2—3 koronát szednének be ételhordásért, amely dijakból azután néhány év alatt törleszthetnék az automobil árát. Az aradi kezdeményezés fölött bizonyára gondolkozni fog a többi közös konyha vezetősége is.

Emelik a rendőrök létszámát — de nem nálunk! Sok szó esett már arról, hogy a brassói rendőrség, csekély létszámánál fogva, nem képes betölteni azt a fontos hivatást, amelyet szolgálnia kellene. Farkas M. hály, városunk agilis rendőrfőkapitánya előterjesztést tett a városnak, amelyben a képviselőtestülettől a legénységnek szaporítását kéri. Már Szombathely főkapitányának jogos kívánságával talán nagyobb szerencséje lesz, mint a brassói rendőrfőkapitánynak. Pedig ugyancsak elkelne nálunk is még néhány rendőr. Ezért várjuk nagy érdeklődéssel, mint akar Andrassy Gyula gróf a vidéki rendőrségen államosítás nélkül segíteni, mely segítséget legutóbb kilátásba helyezte.

Képkiallítás. Megemlítettük, hogy több budapesti, többé-kevésbé mellőzött művész az ugynevezett „visszautasítottak” köréből 60 niveauus elsőrangú művész ecsetről tanuskodó képből néhány napra kiállítást rendeznek Brassóban. Ez a kiállítás megnyitott meg a Rezsőköruton az Iparegylet külön termében és díjtalanul tekinthető meg reggeltől estig. Ajánljuk megtekintésre különösen azoknak akik művészi kezek munkáiban gyönyörködni tudnak és kicsiny pénzen eredeti művészi munkákhoz akarnak jutni.

A tudás: hatalom. Ha valahol áll ez, úgy bizonyára a betegségekben. Mert mivé teszi a betegség a leghatalmasabb embert! S a betegség a tudás által kerülhető el legjobban, A ki ismeri az ellenséget az védekezhetik ellene. S nincs szörnyűbb ellenség a betegség s különösen a nemi betegségnél. Ezek a mellett még u. n. titkosok is. Mert az illetőknek saját érdekükben még titkolniok is kell. Ezen betegségről vonja le s titkosság leplét dr. Hubbes Frigyes füzeté, melyet dr. Kenyeres Arthur fordított le magyarra. A fordító jegyzeteivel bővített művecske s az összes könyvtáraknál kapható, a mű ára: 40 fillér.

A Maros áldozatai. Szabó András marosgezsei lakos a napokban a Marosból vizet akart inni. Miközben a víz fölé hajolt, elvesztette az egyensúlyát és beleesett a Marosba. Ott lelte halálát. — Marosújváron fürdés közben belefutott a Marosba vasárnap délután egy Szezák Hillárius nevű veres-marti suhanc. Hirtelen a víz alá merült és bár többen siettek segítségére, nyomtalanul eltűnt.

Barkóczy-eset Korondon. Barkóczy Sándor báró miniszteri tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium középiskolai ügyosztályának főnöke egy polgári házasságkötés alkalmával, melynél tanuként szerepelt, az anyakönyvvezető felhívására nem állott fel. Az ügy az országgyűlés elé került s annak idején országosan tárgyalták. Udvarhely megyében maguk a házassulandók nem engedelmeskedtek. Korond községben ugyanis e hó 16-án Oláh József és Fábíán Rebeka

házassulandók megjelentek Kádár Gyula anyakönyvvezető előtt, aki ünnepélyes öltözetben, felállva, közvetlenül a házasságkötés előtt az utasítás 68. § a értelmében az akkor még ülő feleket felállásra szólította, ezt a házassulandók azonban kereken megtagadták. Az anyakönyvvezető pedig a házasságkötésnél való közreműködést tagadta meg, az esetről jegyzőkönyvet vett fel amelyet azonban a felek nem irtak alá. A házassulandók felebezést jelentettek be az 1894. XXXIII. t.-c. 60. § a értelmében a vármegye alispánjához.

Szállítások a hadsereg részére
Folyó évi július hó 10 től bezárólag július hó 28-áig a sepsiszentgyörgyön összpontosuló 24. honvéd gyalogezred részére ezen időre naponta körülbelül 600 adag 840 grammos kenyér, 35 adag 4200 grammos zab, 21 adag 5600 grammos széna és 35 adag 1700 grammos alomszalma szükséges. Az összes szükséglet az egész időre körülbelül 11.400 adag kenyér, 30 mtm. zab, 22 mtm. széna és 12 mtm. alomszalma. Ezen szükséglet nyilvános versenytárgyalás után biztosítottatik. Az ajánlati versenytárgyalás Sepsiszentgyörgy rendezetttanácsu város város-házán folyó évi június hó 10-én délelőtt 9 órakor tartatik meg. A szállítási feltételek füzete a VI. honvéd kerület hadbiztosságánál, a VI. honvéd kerületbeli honvéd állomás és ezred parancsnokságoknál, a sepsiszentgyörgyi katonai állomás parancsnokságánál és Sepsiszentgyörgy rendezett tanácsu városnál ingyen meg is kaphatók.

Engedély nélkül való munkasközvetítés. A földmívelésügyi miniszter felhívta a törvényhatóságok figyelmét arra, hogy engedély nélkül senki sem foglalkozhat munkasközvetítéssel. Aki engedély nélkül akár külföldre, akár nem, gazdasági munkásokat szerződött, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Kivételt képeznek azon munkások, kik az általuk összegyűjtött munkáscsoportban maguk is vállalnak munkát.

Az italmérések vasárnapi munkaszünetének elrendelése ügyében több hazai kereskedelmi és iparkamara indított mozgalmat. A székely iparkamara ezen kérdést az általános munkaszünettel kapcsolatosan óhajtja rendeztetni és ily értelmű előterjesztést is tett.

GOLDSTEIN B,
mellőző különlegességek
Kolostor-utca 21.

Horwáth Flórian

férfi-szabó üzlete
BRASSÓ, KAPU-UTCA 51. SZÁM.
Készít elegáns és legújabb divatu férfi-ruhát
kifogástalan kivitel havirészlet fizetésre is.
Nagy raktár bel- és külföldi szövetekben.
Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Varrógépek, kerékpárok és alkatrészek

a legjobb minőségben és
legolcsóbb árban kap-
hatók részletfizetésre és
— árfelemelés nélkül. —

Miklós József

Singer és társa bpesti cég bizományi raktárában,
Brassó, Kapu-utca 29. Mechanikai javító-műhely.

Tarcsi Pál elvállal mindenféle butor-csomagolást. Található mindennap a Brassói Magyar Polgári Kör helyiségében. Kapu-utca 48. szám alatt.

**Legjobb
szépség-
szert
Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tetlen!**

SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesi-
tésére és fenntar-
tására

legújabb és legbiz-
tosabb vegytisztító, sem
higanyt, sem ólmot
nem tartalmazó,
teljesen ártalmatlan
színtisztító ké-
szítmény

Ezen
világ-
hírű
arcke-
nőcs el-
távolít
széplőt,
májfoltot,
pattanást,
mitesszert és
más minden
bőrbajt, ráncot,
himlőhelye-
ket is, az a-cot
simává és üdévé
teszi. Ár:

kis tégl 1 kor., nagy
2 kor. Margit hölgy-
por (3-féle színben) 1.20 k.
Margit szappan 70 fill.
Margit fogpép 1 kor.,
Margit arcvíz 1 kor.

Posta: utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése
után küldi a készletet.

Földes Kelemen gyógyszer.

Arad.

Raktárak Brassóban: Horváth
Gy., Jekelius E., Kelemen-F.,
Klein V., Kugler R., Lang és
Theil drog., C. H. Neust. drog.,
Neustädter J., Obert H., Roth V.,
Stenner F., Teutsch és Tartler
drog. Segesvár: A. W. Lungner.

**Osodás,
gyors és
biztos hatása.**

Törv. védve.

**Óvakodjunk
utánzatoktól!**

Korai főzelékek, cukorborsó, zöld bab, kalarabé, carfiól, kellkáposzta, fejessaláta, gomba, hónaposretek, idej burgonya, szőlőspárga, vegyesen póstakosaranként 3 koronáért, viszonteladóknak külön árajánlat küldhető. Szabó 31. Csongrádról.

Szerkesztői üzenetek.

E rovatban bármely köz vagy magánérdekű kérdésre készséggel ad választ a szerkesztőség, ha eziránt akár levélben akár szóbelileg hozzánk kérdést intéznek. Névtelen levelekre nem válaszolunk. Kéziratokat nem adunk vissza.

K. K. K. Brassó, Fünkösdi mellékletünkön sorát ejtjük.

H. G. Budapest. Levelére levélben válaszolunk.

Önalegszebb

ényképekhez a legolcsóbban, modern,
kifogástalan kivitelben csakis

Lang Henrik műtermében juthat.
(Kapu-utca 52. sz.)

Megfelelő képzettséggel bíró

kisasszony

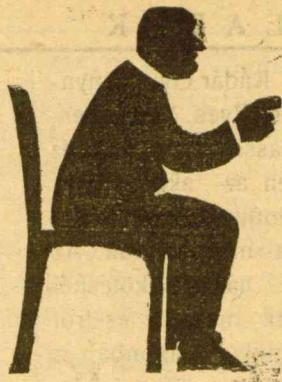
egy helybeli irodában felvétetik.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

733

Eredeti **SINGER** varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-ut. 28. sz.
Csakis e védjeggyel!

Higgye el kérem,

hogy

legszebb

képeslapok

legnagyobb

választékban csak

Brassói Lapok

könyvkereskedésében, Kapu-utca 64. sz. a. kaphatók.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen esapolt sört akar inni, az jöjjön a tanácsházi pincébe

Kodeseh Viktor-hoz
szembe a közúti v. megállóhely v.

Kellemen Ferenc — gyógyszerész —
a „Fehér-templomhoz”
Kolostor-utca 8. szám alatt.
Ajánlja kitűnő saját készítményű eredményű, bíró:
Vénus crême 1 tégely — 8 f.
Vénus szappan 1 darab — 5 f.
Vénus powder 1 doboz 1.- f.
Petroline hajszesz 1 üveg 1.50 f.
Nagy választék különlegességekben, ásvány-
vizekben, fűzőkben és gummifűzőkben.

Elite-Kávéház
Lensor

(Czell-féle palotában)
Elegáns, kényelmes berendezés.
Gyors, figyelmes kiszolgálás.
Naponta kitűnő eigányzene.

Viharmentes

daróc-, nemez- és selyem-
kalap különlegességek

Tischler Henrik

BRASSÓ, Lensor 27.

JÓ BOROK

(asztali és palack borok)

A „Fehér kakas”-oz
címet borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
Kapu-ut. 20. sz. a.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.

A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Velődi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a
vasutállomás.
Whynanek József,
szállodás.

REDOUT KÁVÉHAZ
Brassóban.

Helybeliek és idegenek találko-
zó helye. — Nyitva naponta
reggelig.
Szolid kiszolgálás saját felügye-
letem alatt.

tisztelettel
Latzina Viktor.

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.

alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak (Asztali és palackborok)

„Oroszlán”
Országgyűlési gyógyszerész.

Brassó, Kapu-utca 21. sz.

Lobogó-sosborszesz a legjobb szer reuma, csuz,
Ischias stb. stb. ellen, 1 üveg 80 fillér
és 1 kor. 60 fillér.

Paprika-sosborszesz kitűnő hatású
reuma, csuz- és
hülések ellen, 1 üveg 1 korona, és 2 korona.

Mitzi-crême legjobb szepitőszert szeplők,
májtoltok, pat-tanások, stb.
ellen, 1 tégely 1 kor. 60 fillér.

Mitzi-Poudre kitűnő fehér, rózsza és
crême, 1 doboz 1 kor. 20 f.

Mitzi-szappan legjobb semleges pipere
szappan 1 drb. 1 kor.

Tyukszembalzsam kitűnő hatással
1 üveg 60 fillér.

Csukamáj-olaj fehér és sárga egészen
friss, kitűnő ízű 1 üveg
1 kor. 60 fillér és 1 kor. 20 fillér.

Tellmann V.

posztógyáros. BRASSÓ
Vár-utca 1. szám alatt.

Ajánlja saját készítményeit
mindenféle
posztó és flanellekben.

Foith György

kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet
nagyban és kiskeresletben
Kapu-utca 24. sz.

Saját gyártmányú kötött-áru. Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Első brassói
mű és borotva homoruköszörülő

Nagy raktár
finom acélárukban.
Szolid kiszolgálás! Valesio J.
Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat, kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Eredeti „PFAFF” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.

Weisz-Mihály-u
30. szám alatt.
csakis e védjeggyel

SONKA és SZALAMI!

FÜSTÖLTHUS! TORMÁSVIRSLI!

Elismert
izletes hidegfelvágott, disznózsir,
paprikás- és füstös-szalona!

Naponta postai és vasúti szétküldés.

Mérsékelt szolid árak.

KLEVERKAUS HENRIK

hentesáru- és szalámi-gyára,
BRASSÓ, Hirsch-ut. 6. sz.

Alapított 1876.

Adler Lipót

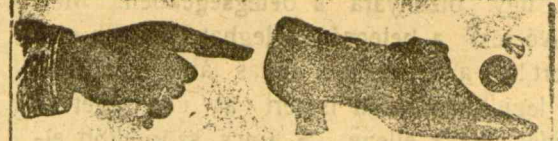
utóda

Fényképezeti Műintézet

Brassó,

Kapu-utca 14. sz

Schuller József és Fia

VERESS VILMOS

Cipőraktára Tehén piac 9.

Nagy választék mindenféle divatu uri,
női és divat cipőkben

jutányos árak mellett

Saját gyártmány

mérték után megrendelések is jutányosan
csökkenthetők.

„Szőlő” szálloda

Medgyes.

Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.

Wéber és Arva.

ROTH VIKTOR

Medve gyógyszerész

a Hirsch-utca és Árvaház-utca sarkán.
(a színház közelében).

Popp E. Nőidivat-confect. és fe-
hérnemű kereskedés. Brassó
Lensor 26. - Telefon 273

Minden idényben nagy választék a
legújabb bel- és külföldi női ruhasző-
vetekben, selyemben, kész kabátok
és pongyolák, valamint bluzok. Női
ruhák a legújabb divat, mérték és
modell szerint készíttetnek.

Menyasszonyi kelengyék kikészítése elv-
laltatik.

Elsőrendű sonkát szalámit
szalonat és legfinomabb
felvágottat a legjobb minő-
ségben ajánlunk illő árban

Nowotny Testvérek.

BRASSÓ.

Naponta postai és vasúti szétküldés.

Kitűnő
reggeli és uzsonnasütemény
valamint igen jó
házikenyér kapható
a SCHMIDTS VILMOS-féle

sütődobozban.

Cérna-utca 3. és fiókjában Hirsch-
utca 6. szám alatt.

Binder Ede
órás.

Brassó, Kolostor-u. 7.

Europa szálloda mellett,

Nagy raktár arany-, ezüst-, acél-, nickel-,
inga-, ébresztő- és schwarzwalder órákban,
valamint arany és ezüst-árakból.
Javítások gyorsan és pontosan teljesíttetnek.
Feltétlen szavatosság.

A legjobb és legolcsóbb
beszerzési forrás
varrógépekben

bel- és külföldi gyártmány, Brassó,
Kapu-utca 39.

Mooser M.

— Varrógép raktár. —

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

vasuti állomás, posta, távirda és telefon.

Közvetlen gyorsvonati kocsai Budapest nyugati pályaudvarról. Idény május 15. szep. 15. **Speciális gyógyfürdő szivbeteg részére** női bajoknál, hólyag és vesebajoknál, kő- és fűvénybetegségeknél, a légutak-, a, emésztő- és kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál. Sápokor, vérszegénység, görvélly és angolkór. általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktiv szén-savas sós és szénsavas vasas források. Prospectust kívánatra küld

a fürdőigazgatóság

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

Szénsav-művek

kartelen kívül szállítanak, azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból **Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szénsavval.**

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Sürgőnyeim: MUSCHONG, BUZIÁSFÜRDŐ. Interurban telefon 18. sz.

Pártoljuk a hazai művészetet!

Az egyesült magyar festők a Rezsőköruti **IPAREGYLET**

nagytermében eredeti olajfestményekből 5—6 napig tartó

képkiallítást rendeznek,

melyre a műértő és venni szándékozó közönség figyelmét felhívjuk.

A képek legolcsóbb árak mellett adátanak el.

Gál Albert

fűszer- és csemege-üzlete,

Fekete-u. 23. Ajánl naponta friss kóser felvágottat, tea-vajat és tejet, jégbehűtött palack-söröket, asztali borokat és ásványvizeket. — **Tűzfűt házhoz szállítva nagyobb vételnél 100 kilónként 90 kr.**

Egyben tisztelettel tudatom, hogy a husvétii ünnepekről nagyobb mennyiségű Pászka maradt meg, melyet most 1 kilónként 20 krajcárért árusítok, míg a készlet tart.

Telefon után tett rendeléseket pontosan házhoz szállítok.

— Telefon szám 313. szám. —

735

70 év óta a **SIRUP-PAGLIANO** mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószert sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vértisztítószert csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár név aláírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendeletre az ország minden jobb gyógyszerárában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrkiütések, köszvény, csusz (rheuma)-nál stb. Elismert szer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményei ellen. A „Girolamo Pagliano“ készítmények folyékony szirupalakban és por alakban kaphatók. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A 7) Via Pandolfini. Elismerőleveleket és prospectust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig. Wien, VII. (A 7) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárak töröklárként legelőnyösebb feltételek mellett kerestetnek.

— 722 —

Tisztíts csak

Globusz
fémtisztító kivonat

A legjobb tisztítószer a világon

Grand CIRCUS Variete

CLAIRE LAFORTE

A Kolostorkapu előtti téren.

Legelegánsabb és minden kényelemmel berendezett, saját világitással ellátott, vízmentes, 2000 személyt befogadó cirkusz, kitűnően iskolázott, saját zenekarral és csakis elsőrendű művésznők és művészekből álló társulattal.

Ma vasárnap, május hó 31-án

2 Nagy ünnepi Előadás 2

d u. 4 ó. mérsékelt, este 8 ó. rendes helyárak mellett. a dus műsorból, mely csakis elsőrendű erőkből, áll, különösen kiemelendők:

Senzáció! **Popescu és Dumitrescu** Senzáció!

a világ legjobb nyújtóművészei 7 szerez nyújtón eddig még nem látott mutatványokkal, különféle dupla Saltomortálokkal. Ezen számot, mely a maga nemében páratlan, az igazgatóságnak nagy áldozatok árán sikerült egy néhány előadásra szerződten.

Miss Charlotte
kitűnő orosz táncosné felléte.

Az élő halott
tréfás jelenet **Suliman** osto-
ba august által.

Le Varykas
kitűnő kézegyensúlyozók felléte.

azonkívül felléte az összes szerződött elsőrendű tagoknak.

Kezdet az előadásnak 8 ó. Pénztárnyitás fél 8 ó.

Jegyek előre válthatók **Viktor J.** dohánytözsdében, Kolostor-utca 30 és este a pénztárnál.

Holnap vasárnap, majus hó 31-én

Nagy előadás új műsorral.

Kitűnő tisztelettel

A. Princz,
titkár.

Claire Laforte,
igazgatónő.

758

Legnagyobb,

**legrégibb és
legsolidabb**

bevásárlási forrás
kész férfi-, fiu- és gyermekruhákban
a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

Lelkiismeretes kiszolgálásért szavatol a cég
60 éves fennállása.

Elárutási hely csak:

—101—

Adler J Rudol és fia,
Brassó, Kapu-utca 5. sz.

Brassó vármegye alvidéki járás főszolgabírájától.

Szám 1614—1908.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye alvidéki járás Apácza nagyközségében megürit községi jegyzői állás betöltése végett ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a következő javadalmazás van összekötve:

1. Évi 1600 korona fizetés a törvény által biztosított korpótlékok mellett.

2. Évi 200 korona lakbér.

Magánügyekbeni munkálatok után a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1883 évi I. tr. c. 6. §-sa illetve 1900 évi XX. tr. c. 3 §-a értelmében felszerelt és életkorukat eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismereteiket igazoló bizonyítványokkal ellátott pályázati kérvényüket 1908. évi június hó 20-áig este 6 óráig alóírtához annál is inkább nyújtsák be, mivel később érkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Földvár, 1908. május hó 30-án.

Vendel Márton
főszolgabíró.
tb. főjegyző.

A legjobban szortírozott és legolcsóbb bevásárlási forrás, **Illatszerekben, toilette cikkekben és kötszerekben, vegyszerek, Droguák, fényképészeti készülékek és kellékjeiben kizárólag a**

NEUSTÆDTER C. H. drogériája.

Brassó, Kapu-utca 15. szám alatt.

511

A P. T. vevőimnek egy kényelmes és jól berendezett sötét kamara áll rendelkezésére.

Postaküldemények naponta.

TARTLER HENRIK

M. Kir. államépítészeti hivatali főmérnök

vasárnap, május hó 31-én reggeli 4 órakor életének 58-ik évében rövid szenvedés után befejezte tevékeny és szeretettel családjának szentelt életét

Ezen súlyos veszteségről tudatja a résztvevő rokonságot, barátokat és ismerősöket, a gyászoló család.

A megboldogultnak földi maradványai kedden, f. é. június hó 2-án délután 3 órakor fognak az evang. temető A. B. halottas házából, örök nyugalomra helyeztetni.

Brassó, 1908. június hó 1-én.

A gyászoló család.

345—908 sz. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1906. évi Sp. IV. 667/3 számú végzése következtében dr. Feiler Ignác ügyvéd által képviselt brassói ip. hszövetkezet javára Scheip B. és neje ellen 650 K 70 f. s jár. erejéig 1907. é. márc. hó 26. fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 774 K becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói járásbíró 1908-ik évi V. 521/2 számú végzése folytán 650 korona 70 fillér tőkekövetelés, ennek 1906. évi június hó 1. napjától járó 7% kamatai, és eddig összesen 43 kor. 80. fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Brassóban Fekete-utca 47. sz. a. leendő megtartására 1908. évi június hó 4. ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűze ik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassóban 1908. évi május hó 18. napján.

Tankó János,
kir. bir. végrehajtó.

216 szám 1908. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a brassói kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. IV. 104—3 számú végzése következtében Dr. Tellmann Oszkár ügyvéd által képviselt Preisz Tamás javára Scheip Béla s neje ellen 62 korona 80 fill. s jár. erejéig 1908. évi január hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 774 kor. becsült következő ingóságok, u. m. ! butorneműek, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a brassói kir. járásbíró 1908-ik évi V. 108—2 számú végzése folytán 62 kor. 80 fill. tőkekövetelés ennek 1906. évi augusztus hó 1 napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 9 kor. 60 fillérben biróilag már megállapított 13 kor. 80 fill. jelen árverés kifizetési és a még felfedezendő költségek erejéig leendő eszközölésére 1908. évi június hó 4-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül Fekete-utca 47 szám alatt kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Brassóban, 1908. évi május hó 19. napján.

759

Tankó János,
kir. bir. végrehajtó.

Laptulajdonos a „Brassói Lapok” nyomdája.